

Jaarverslag 2018

Stichting Duurzaamheidscentrum
De Papaver

De Papaver
Duurzaamheidscentrum Delft

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de Stichting Duurzaamheidscentrum De Papaver over 2018. Door drukte is het jaarverslag helaas verlaat. Als je het jaarverslag doorleest zie je een enorme hoeveelheid activiteiten die door De Papaver is georganiseerd door de medewerkers en de vrijwilligers. We zijn daar bijzonder trots op en danken hen voor hun inzet en beleving. De Papaver is daardoor een levendig centrum waar het hele jaar door wat te zien en te beleven valt. Dit vertaalt zich ook in de bezoekerscijfers: in 2018 bezochten rond de 21.000 mensen De Papaver. De participatie van scholen aan ons aanbod Natuur- en Milieueducatie, dat we uitvoeren voor de Gemeenten Delft en Pijnacker Nootdorp, laat een duidelijke groei zien. Ook is er voor de NME een nieuw communicatieplan opgesteld en is de website geheel vernieuwd om het gebruik van het aanbod nog meer te stimuleren. De resultaten zijn in hoofdstuk 2 te zien. Het zwerfafvalproject en het project 'schoon belonen' waarmee we in 2017 zijn gestart is in 2018 succesvol voortgezet. Alle doelstellingen zijn ruimschoots gehaald. Nieuwe supporters van schoon weten hun weg naar De Papaver te vinden. In 2018 stonden meer dan 700 inwoners van Delft geregistreerd. Het is fantastisch dat zoveel mensen bereid zijn om hun leefomgeving te ontdoen van zwerfafval en schoon te houden. In 2018 hebben we ook in samenwerking met velen voor de tweede keer een lentefair georganiseerd. Het evenement was mede door het mooie weer een groot succes met ruim 2000 bezoekers. Onze intentie is om de fair elk jaar in het eerste weekend van april gaan herhalen. Voor groene organisaties en bedrijven is het een mooie gelegenheid zich te presenteren. Ook de kerstballentocht is inmiddels een bekend fenomeen geworden tijdens de kerstvakantie hebben duizenden kinderen met hun ouders deze tocht met veel succes volbracht. Ook onze tentoonstellingen zijn zeker de moeite waarde om eens te bezoeken. Ze zijn altijd themageorganiseerd. Komt u vooral eens een kijkje nemen. In 2018 is de succesvolle tentoonstelling 'Klimaat in je straat' geopend door wethouder Stephan Brandligt van de gemeente Delft en hoogheemraad Marcel Houtzager. Zij waren voor deze tentoonstelling die over klimaatverandering en -adaptatie gaat, de opdrachtgevers. Op de voorpagina de openingshandeling.

Namens het bestuur wens ik u verder veel leesplezier.

Max van der Laan, Voorzitter Stichting Duurzaamheidscentrum De Papaver

Inhoudsopgave

Inhoud

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave	3
1.Missie, visie, kernactiviteiten en doelen	4
2. Natuur- en Milieueducatie 2018-2019	5
3. Afvalprojecten: Zwerfafval & Schoon Belonen.....	9
3.1 Zwerfafvalproject 2018	9
3.2 Schoon Belonen 2018.....	11
4.Publieksactiviteiten	13
Inleiding	13
Overzicht aantal bezoekers	13
Tentoonstellingen.....	13
Speur- en ontdektochten	14
Seizoenspeurtochten 2018.....	15
Rondom De Papaver:.....	15
Door het Heempark.....	15
Door de Delftse Hout.....	15
Vakantieactiviteiten.....	15
Overige publieksactiviteiten.....	16
5.Verhuur vergaderruimtes.....	18
6.Communicatie	19
7.Partners en samenwerking.....	20
8.Bestuur en personele zaken	21
9.Jaarrekening 2018	23

1. Missie, visie, kernactiviteiten en doelen

Missie

Door leren, inspireren en samenwerken, het duurzaam denken en doen stimuleren in Delft en de regio.

Visie

De Papaver is hét duurzaamheidscentrum voor de stad Delft en de regio, dat samen met bewoners, scholen, bezoekers, bedrijven en partnerorganisaties een concrete bijdrage levert aan een duurzame en groene wereld.

Kernactiviteiten

Om onze missie en visie uit te dragen richt De Papaver zich op de volgende kernactiviteiten:

- Kernactiviteit I: het aanbieden van Natuur- en Milieu en Duurzaamheidsonderwijs (NME) aan het primair onderwijs
- Kernactiviteit II: participeren in en uitvoeren en initiëren van duurzaamheidsprojecten
- Kernactiviteit III: het zijn van een kennis- bezoekerscentrum op het gebied van duurzaamheid
- Kernactiviteit IV: het zijn van een duurzame vergader- en cursuslocatie

Doelen

In 2017 is een beleidsplan opgesteld voor de periode 2018 – 2020. In dit beleidsplan zijn verschillende doelstellingen geformuleerd per kernactiviteit. Het beleidsplan is in te zien via deze link:

<https://www.papaverdelft.nl/wp-content/uploads/2018/07/Beleidsplan-De-Papaver-2018.pdf>

2. Natuur- en Milieueducatie 2018-2019

Het NME-jaar 2018-2019 was op veel vlakken weer een geslaagd jaar. In dit jaaroverzicht lichten wij de hoogtepunten eruit.

Nieuwe producten in ons aanbod

- Gastles Plastic Soup. Deze gastles is ontwikkeld om aan te sluiten bij de actualiteit en als vervanger van de gastles Zwerfafval (de gastdocent was niet meer beschikbaar).
- Stilte naast de stad Pijnacker. Een nieuwe locatie voor excursies in Pijnacker voor groep 6-7*.
- Stilte naast de stad Pijnacker groep 3 en 4. Dit is een nieuwe doelgroep voor deze excursie*.
- Natuur onder de loep. Dit zijn lessen die worden uitgevoerd door het Nederlands Genootschap voor Microscopie in combinatie met de tentoonstelling die dit schooljaar bij De Papaver heeft gestaan.
- Natuurwijs. Dit programma is opgenomen in het aanbod voor 2019-2020. Dit betreft een nieuwe aanbieder met nieuw aanvullend materiaal (complete buitenprogramma's).
- Aan de slag met afval. Vorig jaar hadden wij dit product al digitaal, nu bieden we het ook aan als lesmap.
- Klimaatkwartet. Dit spel is opgenomen in het NME-aanbod voor 2019-2020.
- Initiatief voor de ontwikkeling van de les Circulaire Economie. Deze les wordt ontwikkeld samen met partners uit de GDO-leerkring Afval & Grondstoffen.

Vernieuwde producten

- Uilenkoffer. Dit was eerder alleen een informatiepakket. Nu is het uitgebreid met een handleiding en educatief materiaal.
- Leskist Drinkwater. Deze is vervangen door het lespakket Klassewater.

Uitgevoerde projecten

- Boomfeestdag: 1 school, 1 klas.
- Tulpenveld: 2 scholen, 8 klassen. Dit is een tijdelijk project, het veld is in schooljaar 2019-2020 niet meer beschikbaar.
- Buitenlesdag: 2 scholen, 2 klassen.

Gegeven presentaties

- Een presentatie van ons NME-aanbod aan de Oostpoortschool tijdens de teamdag van het personeel. Op deze manier laten we de leerkrachten weten wat wij te bieden hebben. Dit resulteert in meer afname van onze producten.
- Een presentatie van ons NME-aanbod tijdens de Natuuroudercursus van IVN. Ook voor de Natuurouders geldt dat het belangrijk is dat zij weten wat wij kunnen bieden op het gebied van NME.

Tentoonstellingen

- Klimaat in je straat. Deze tentoonstelling is gemaakt in samenwerking met het Hoogheemraadschap Delfland. Hiervoor zijn de scholen benaderd, maar dit heeft helaas geen schoolbezoeken opgeleverd.
- Eén vierkante meter natuur, *Een wonderbaarlijke ontdekkingsreis door de natuur van de polder* (microscopie). Deze tentoonstelling is gemaakt in samenwerking met het Nederlands Genootschap voor Microscopie. Hiervoor zijn scholen benaderd. Er zijn 5 lessen gegeven die veel belangstelling en enthousiaste reacties van de deelnemers hebben opgeleverd.
- Planten. Hierover zijn scholen geïnformeerd, maar dit heeft niet geleid tot boekingen.

- Zangvogels. Hierover zijn scholen geïnformeerd, maar dit heeft niet geleid tot boekingen.

Partners

- Gemeente Delft.
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp.
- Het Hoogheemraadschap van Delfland (tentoonstelling Klimaat in je straat).
- Het Nederlands Genootschap voor Microscopie (tentoonstelling Microscopie).
- IVN (betrokkenheid van de Papaver bij de Natuuroudercursus).
- Samenwerkingsverband tussen De Papaver, de gemeente Delft, BuytenDelft, Kinderboerderij Tanthof, Kindertuinen, Groenkracht, Ad Naturam, JOGG en de GGD (in het kader van het provinciale project Naar Buiten!).
- Gemeente Den Haag (uitwisseling van materialen en expertise).
- Vockestaert (voor de excursie Stille naast de Stad).
- Avalex (voor de gastlessen Afval bestaat niet).
- De Botanische Tuin (voor de excursie voor scholen naar de Botanische Tuin).
- De Vogelwacht (voor het ontwikkelen van de leskoffer Uilen).
- GDO (de directeur van De Papaver participeert in het GDO-netwerk en denkt mee over de GDO-strategie en het opzetten van een digitaal NME/GDO-platform om het landelijke NME-aanbod inzichtelijk te maken en samenwerkingsverbanden tussen NME-centra te bevorderen).

Eigen scholing

- Een NME-medewerker is aanwezig geweest bij de leerkringendag van GDO. Deze dag bood veel inspiratie en uitwisseling van informatie.
- Een NME-medewerker heeft de training Ecoschools gevolgd.
- Een NME-medewerker heeft de trainingdagen van EDSO bijgewoond (ons reserveringssysteem).

In de volgende twee pagina's geven wij een overzicht van de resultaten die behaald zijn met ons NME lesaanbod, allereerst in gemeente Delft en vervolgens in gemeente Pijnacker-Nootdorp.

De slootjesexcursie is bij scholen altijd erg populair

<h1>1</h1> <h2>NIEUWE PRODUCTEN</h2> <p>Gastles Plastic soup Stilte naast de stad Pijnacker 6-7 Stilte naast de stad Pijnacker 3-4 Natuur onder de loep Natuurwijs Aan de slag met Afval Klimaatkwartet</p> <h2>VERNIEUWD</h2> <p>Uilenkoffer Klassewater</p>	<h1>2</h1> <h2>PROJECTEN</h2> <p>Boomfeestdag Tulpenveld Buitenlesdag</p> <h2>PRESENTATIES</h2> <p>School De Oostpoort IVN</p> <h2>TENTOONSTELLINGEN</h2> <p>Klimaat in je straat Microscopie Planten Zangvogels</p>	<h1>3</h1> <h2>PARTNERS</h2> <p>Gemeente Delft Gemeente Pijnacker-Nootdorp Hoogheemraadschap Delfland Het Nederlands Genootschap voor Microscopie IVN Gemeente Delft, Buytendelft, Kinderboerderij Tanthof, Kindertuinen, Groenkracht, Ad Naturam, JOGG en de GGD Gemeente Den Haag Vockestaert Avalex De Botanische Tuin De Vogelwacht GDO</p>
---	--	---

OVERZICHT
Beknopte weergave van de activiteiten en partners.

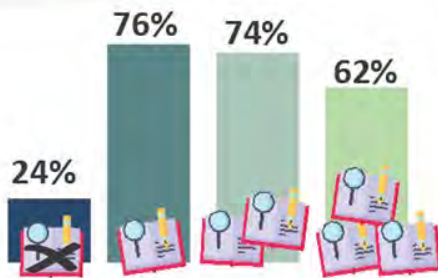
SOORTEN RESERVERINGEN

Er zijn afgelopen schooljaar in totaal 277 reserveringen gemaakt. Dit figuur geeft de aantallen per categorie weer. Tot de categorie 'overig' horen materialen zoals veldwerkmaterialen.

SPREIDING THEMA'S

Dit figuur geeft de spreiding weer van het aanbod. Het aanbod is verdeeld over 5 thema's. Het thema natuur is het grootste met een aandeel van 40%.

PARTICIPATIE SCHOLEN

24% van de scholen heeft geen gebruik gemaakt van ons aanbod. 76% heeft 1 of meer producten gebruikt. 74% heeft 2 of meer producten gebruikt en 62% heeft 3 of meer producten gebruikt.

BUITEN / BINNEN

57% van de reserveringen betrof lesmaterialen en lessen voor buiten. 43% van de reserveringen waren lesmaterialen voor binnen.

100%

scoren de onderdelen 'passend bij de belevingswereld van de leerlingen' en 'toepasbaarheid in de leefwereld'.

96%

is de score voor de 'bruikbaarheid van de materialen' voor de excursies en gastlessen. De leskisten en lespakketten scoren 100%.

95%

scoren het onderdeel 'didactisch doel van materialen' voor de excursies en gastlessen. Voor de leskisten en lespakketten is dit 100%.

100%

scoren de onderdelen 'aansluiting bij de kerndoelen' en de 'vormgeving' van de materialen.

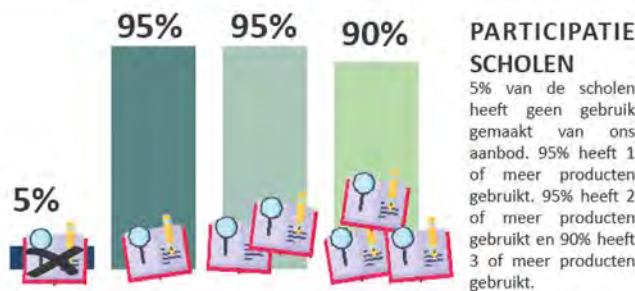
KWALITEIT

De kwaliteit van het aanbod is uitgedrukt in % van de respondenten dat aangaf 'zeer tevreden' of 'tevreden' te zijn. De resultaten gelden voor 'leskisten en lespakketten' en 'gastlessen en excursies' tenzij anders aangegeven.

<p>1</p> <p>NIEUWE PRODUCTEN</p> <p>Stilte naast de stad Pijnacker 6-7 Stilte naast de stad Pijnacker 3-4 Natuur onder de loep Natuurwijs Aan de slag met Afval Klimaatkwartet</p> <p>VERNIEUWD</p> <p>Uilenkoffer Klassewater</p>	<p>2</p> <p>PROJECTEN</p> <p>Boomfeestdag Buitenlesdag</p> <p>TENTOONSTELLINGEN</p> <p>Klimaat in je straat Microscopie Planten Zangvogels</p>	<p>3</p> <p>PARTNERS</p> <p>Gemeente Pijnacker-Nootdorp Gemeente Delft Hoogheemraadschap Delfland Het Nederlands Genootschap voor Microscopie IVN Gemeente Delft, Buytendelft, Kinderboerderij Tanthof, Kindertuinen, Groenkracht, Ad Naturam, JOGG en de GGD Gemeente Den Haag Vockestaert Avalex De Botanische Tuin De Vogelwacht GDO</p>
---	---	---

OVERZICHT
Beknopte weergave van de activiteiten en partners.

<p> 17 OVERIG</p>	<p> 123 EXCURSIES EN GASTLESSEN</p>	<p> 36% ITEMS BINNEN</p>
<p>SOORTEN RESERVERINGEN</p> <p>Er zijn afgelopen schooljaar in totaal 191 reserveringen gemaakt. Dit figuur geeft de aantallen per categorie weer. Tot de categorie 'overig' horen materialen zoals veldwerkmaterialen.</p>		<p>BUITEN / BINNEN</p> <p>64% van de reserveringen betrof lesmaterialen en lessen voor buiten. 36% van de reserveringen waren lesmaterialen voor binnen.</p>

100% scoren de onderdelen 'passend bij de belevingswereld van de leerlingen' en 'toepasbaarheid in de leefwereld'.

96% is de score voor de 'bruikbaarheid van de materialen' voor de excursies en gastlessen. De leskisten en lespakketten scoren 100%.

KWALITEIT

De kwaliteit van het aanbod is uitgedrukt in % van de respondenten dat aangaf 'zeer tevreden' of 'tevreden' te zijn. De resultaten gelden voor 'leskisten en lespakketten' en 'gastlessen en excursies' tenzij anders aangegeven.

95% scoort het onderdeel 'didactisch doel van materialen' voor de excursies en gastlessen. Voor de leskisten en lespakketten is dit 100%.

100% scoren de onderdelen 'aansluiting bij de kerndoelen' en de 'vormgeving' van de materialen.

3. Afvalprojecten: Zwerfafval & Schoon Belonen

3.1 Zwerfafvalproject 2018

Ook in 2018 heeft De Papaver het zwerfafvalproject uitgevoerd. Met dit project willen wij bewustzijn over de zwerfafval-problematiek vergroten en de participatie voor een schonere leefomgeving vergroten. Dit project is uitgevoerd in opdracht van Gemeente Delft. Voor meer informatie over het project:

www.papaverdelft.nl/zwerfafval.

Ondersteuning bij opruimacties

In totaal hebben we 32 bestaande groepen ondersteund bij opruimacties (in 2017 waren dat er 28). De belangrijkste periodes waarin acties zijn uitgevoerd zijn maart (Week van NL Schoon), augustus (OWEE) en september (o.a. Keep it clean day).

Nieuwsbrieven

Dit jaar zijn er 5 nieuwsbrieven verstuurd naar alle Supporters van Schoon. In deze nieuwsbrieven worden actuele interessante actiemomenten opgenomen (burendag, nieuwjaarsvegen etc.), inspirerende blogs worden gedeeld over Supporters van Schoon en nieuwswaardige items rondom zwerfafval worden opgenomen in deze nieuwsbrief. Het doel van deze nieuwsbrief is om de lezers te activeren en te inspireren. De nieuwsbrieven hebben tussen de 500 & 550 ontvangers en hebben een openingspercentage van 34% gemiddeld (het gemiddelde voor een non-profit is 24,11%). Dit geeft aan dat er een hoge betrokkenheid is bij de lezers van de nieuwsbrief.

Uitvoer schouw Delftse hout

Ook dit jaar vond er weer een schouw plaats in het Delftse Hout. Georganiseerd door De Papaver en gemeente Delft samen. Ditmaal op woensdag 28 maart. Er waren 22 deelnemers van verschillende partijen. Aan de hand van de schouw is een verslag opgesteld met daarin zo'n 20 actiepunten die door verschillende partijen worden opgepakt of onder de aandacht gebracht worden. Het resultaat van deze actiepunten is binnen het Netwerk Delftse Hout besproken.

De promotie van Nieuwjaarsvegen

Als alle vuurwerkdampen op 1 januari weer zijn opgetrokken kan het grote opruimen beginnen. Om hier participatie in te vergroten heeft De Papaver het Nieuwjaarsvegen gepromoot. Deelnemende vuurwerkhandelaren konden gratis afvalzakken krijgen die zij aan hun klanten mee konden geven. Verschillende vuurwerkhandelaren (6 stuks) in Delft zijn benaderd en reageerden erg positief en wilde meehelpen.

- Email verstuurd naar vuurwerkhandelaren
- Persbericht geschreven en verstuurd naar verschillende persredacties (opgenomen in Delftse Post)
- Twee berichten op Facebook en 2 berichten op Instagram geplaatst
- Een evenement aangemaakt op Facebook
- Blog geschreven en geplaatst op de website van De Papaver
- Materialen uitgegeven bij vuurwerkhandelaren (ongeveer 3.500 zakken, 8 A2-posters & 11 A3-posters)
- Artikel geschreven en geplaatst in 2 nieuwsbrieven

Het benaderen van nieuwe groepen, incidentele actievoerders en Supporters van Schoon

Er zijn in totaal 40 groepen benaderd. Hier zijn 16 acties uit voortgekomen. Twee bewonersgroepen hebben aangegeven in gesprek te willen gaan in 2019. Er zijn 1166 deelnemers geweest aan zwerfafvalacties,

waarvan 488 nog niet eerder aan een opschoonactie hadden deelgenomen. Daarvan hebben 50 personen zich aangemeld als Supporter van Schoon. Daarnaast zijn tijdens de actie “nieuwjaarsvegen” 3.500 zakken uitgedeeld aan 6 vuurwerkhandelaren. De vraag naar zakken was groter dan wij konden leveren. Wij gaan ervan uit dat de zakken door geïnteresseerde incidentele actievoerders zijn meegenomen. Hierdoor wordt het resultaat, ondanks dat dit niet meetbaar is, nog hoger. In

2017 waren er 799 geregistreerde supporters van schoon. Eind 2018 staat de stand op 1029. Dit betekent dat er 230 nieuwe supporters geworven zijn.

Aanbieden van inspirerende afval lessen (Gastles plastic soep)

Een gastles plastic soep is ontwikkeld door De Papaver en aangeboden aan basisscholen in Delft. Veel scholen waren geïnteresseerd in deze gastles. We hebben een artikel opgenomen in onze NME nieuwsbrief (Natuur- en Milieueducatie in Delft) over deze gastles en aan de hand hiervan gaven verschillende scholen aan een gastles te willen. Er zijn in totaal 23 lessen over afval door partners gegeven en 4 gastlessen ‘plastic soup’ door De Papaver zelf.

Communicatie

Er zijn 10 persberichten verstuurd, dit leidde tot zo’n 20 publicaties in de krant of online, er zijn 12 blogs geschreven en gepubliceerd en er zijn 63 social-media berichten over zwerfafval door De Papaver gepost.

Aanwezigheid op infomarkten

We zijn aanwezig geweest op de volgende markten met informatie en werving:

- Duurzame Lentefair bij De Papaver
- Zomerfeest bij Kinderboerderij Tanthof
- Wetenschapsdag in de Botanische Tuin
- Duurzame Kerstbomenmarkt bij De Papaver

Aansluiten bij bestaande spontane actiemomenten

We hebben een aantal landelijke, lokale of internationale actiedagen ondersteund: in januari (Nieuwjaarsvegen), maart (Week van NL Schoon), augustus (OWEE) en september (o.a. Keep it clean day).

Nieuwe partnerschappen

- Nieuwe partners: Werkse (zij verzorgen onderhoud aan de buitenruimte in Delft en zijn nu onze ogen en oren m.b.t. zwerfafval, tevens helpen zij ons bij de werving van Supporters van Schoon), leerkring Afval (vanuit het netwerk GDO – Gemeentes voor Duurzame Ontwikkeling)
- Aanvullende contacten met gemeente Delft: Toezicht & Handhaving (zij helpen ons, net als Werkse, bij het signaleren en bij de werving van nieuwe supporters)

3.2 Schoon Belonen 2018

Met het programma Schoon Belonen kunnen scholen, verenigingen en andere maatschappelijke organisaties helpen aan een opgeruimde omgeving. Samen zorgen we dat flesjes, blikjes en andere verpakkingen worden opgeruimd en ingezameld. Dat leidt niet alleen tot een schone leefomgeving, maar ook tot een mooie beloning voor de deelnemers. Dit project is uitgevoerd door De Papaver in opdracht van Gemeente Delft. Voor meer informatie over het project: <https://www.papaverdelft.nl/zwerfafval/schoon-belonen/>

Halverwege 2018 is de organisatie en werkwijze van het project aangepast. In het eerste half jaar was De Papaver alleen verantwoordelijk voor de doelgroep “scholen”, Stantec was verantwoordelijk voor de doelgroep “overige maatschappelijke organisaties”. Per 1 augustus 2018 is de verantwoordelijkheid van deze laatste doelgroep ook overgedragen aan De Papaver.

Werven van nieuwe scholen

Het streven was om 10 nieuwe deelnemende schoollocaties te krijgen in 2018, zodat het totaal op 25 locaties komt. Dit bleek moeilijker dan verwacht. Alle 37 schoollocaties zijn benaderd (een email, een belronde en bij interesse een persoonlijk gesprek) en geïnformeerd over de mogelijkheid om deel te nemen aan dit project. Een gastles over zwerfafval is door De Papaver gegeven op basisscholen waarbij ze expliciet uitgenodigd werden om deel te nemen aan Schoon Belonen. Vaak blijkt er wel interesse, maar het zich daadwerkelijk vastleggen is een tweede. Leerkrachten worden overvoerd met mogelijkheden en taken. Wel zijn er een aantal scholen die aangegeven hebben wellicht interesse te hebben om mee te gaan doen vanaf het volgende schooljaar. Dit heeft geleid tot 4 nieuwe deelnemers en 1 lead voor 2019.

Werven van nieuwe maatschappelijke organisaties (MO's)

Vanaf 1 augustus 2018 is De Papaver gestart met het werven van nieuwe MO's. Met als resultaat vijf nieuwe MO's in 2018.

Welkomstpakket

Er is een welkomstpakket ontwikkeld met daarin:

- Een poster waarmee de school kan laten zien dat ze meedoen aan Schoon Belonen
- Digitale badges voor gebruik op een website, in een nieuwsbrief en op social media
- Een document met deelnemersinformatie
- Stickers voor op de vuilnisbakken

Contacten met bestaande deelnemers

Het contact met bestaande deelnemers is goed. In februari zijn ze allemaal gemaild met de vraag hoe het project loopt op school; of er problemen zijn met het legen van de bakken, of er behoefte is aan ondersteuning, bv. in de vorm van educatie, en hoe het gaat met het opruimen van de schoolomgeving. Ook hebben alle deelnemers in 2018 een nieuw contract getekend; het oude contract was voor 2016/2017 en met andere spelregels/voorwaarden.

Samenwerking met Avalex, Nederland Schoon en Ikea

De Papaver werkt samen met Avalex binnen dit project. Avalex zorgt dat de bakken gelegegd worden bij de deelnemers en registreert de hoeveelheden.

De samenwerking met stichting Stunt bestaat vooral uit het uitleveren van de PET-mannen (containers voor PET-flesjes) en uit het wekelijks legen van deze containers.

Verder wordt er samengewerkt met Nederland Schoon; door nieuwsbrieven blijft De Papaver op de hoogte van landelijke ontwikkelingen en van educatief materiaal rondom zwerfafval. Eén van de pakketten van Nederland Schoon wordt nu bijvoorbeeld aangeboden via de onderwijscatalogus van

De Papaver aan alle basisscholen. Op 21 juni en 15 november waren er bijeenkomsten waarin o.a. de nieuwste inzichten en praktische tips voor een succesvolle Schoon Belonen implementatie zijn gedeeld. Daarnaast hebben we een verzoek gedaan aan Nederland Schoon voor een poster voor in het welkomstpakket. Deze is op ons verzoek en naar ons ontwerp ontwikkeld en ook voor andere gemeenten beschikbaar gesteld. Tevens zijn bronbestanden beschikbaar gesteld, zodat we (in overleg met Nederland Schoon) zelf materialen kunnen ontwikkelen.

Ikea is benaderd om partner te zijn voor Schoon Belonen vanwege de behoefte van deelnemers aan kleine bakken voor in het gebouw (zie onderdeel A). Ikea stelt gratis bakken en stickers beschikbaar voor de deelnemers. Op 29 januari 2019 zullen de bakken uitgeleverd gaan worden, Delft wordt Groen zal hier verslag over doen.

Resultaat

In totaal hebben 32 deelnemers meegedaan aan Schoon Belonen (18 scholen en 14 maatschappelijke organisaties) in 2018. Deze 32 deelnemers hebben samen 185.040 liter PMD + PET verzameld. Dit komt neer op 185³ aan PMD + PET dat voor recycling in aanmerking komt!

4. Publieksactiviteiten

Inleiding

Ook in 2018 heeft De Papaver een veelheid aan activiteiten ontplooid voor zowel volwassenen als kinderen. Hierna volgt een overzicht van de tentoonstellingen, de speur- en ontdektochten en activiteiten in de schoolvakanties.

Naast de eigen activiteiten zijn er regelmatig workshops, lezingen en activiteiten die door derden worden georganiseerd. De Papaver houdt sinds 2016 een agenda bij op de website. Ook wordt via de facebookpagina en twitter aandacht gevraagd voor activiteiten van derden. Deze activiteiten staan niet vermeld in dit jaarverslag.

Overzicht aantal bezoekers

De Papaver wordt veel bezocht door scholen, buitenschoolse opvang (BSO's), individuele bezoekers en instellingen en bedrijven die bij De Papaver een ruimte huren en/of activiteiten ontplooiën. Het aantal bezoekers wordt bijgehouden door de vrijwilligers van de receptie. In 2018 is De Papaver bezocht door bijna 21.000.

Tentoonstellingen

Jaarlijks zijn er drie tot vier tentoonstellingen te zien over natuur, milieu en/of duurzaamheid, die voor iedereen, van jong tot oud, geschikt zijn. Bij de tentoonstelling is een speurtocht te doen voor kinderen. In 2017 waren de volgende tentoonstellingen te zien:

De Eik bo(o)mvul leven

Deze tentoonstelling was gehuurd van IVN Veldhoven Eindhoven Vessem. De tentoonstelling laat de betekenis van de eik zien voor planten en dieren, en ook voor mensen. Veel dieren profiteren van de eik. O.a. de eekhoorn, vogels, gallen, muisjes en vele paddenstoelen zijn afhankelijk van de eik. Voor veel dieren is de eik bovendien een stapsteen, een plaats waar een dier tijdelijk een veilige rustplaats en voedsel kan vinden. Voor de mens is de eik altijd een belangrijke boom geweest: als houtleverancier natuurlijk en als geneesmiddel. Daarnaast waren eiken in het verleden plaatsen voor bijvoorbeeld rechtspraak of als aanduiding van een grens.

Klimaat in je straat

Van 11 maart 2018 tot eind september was de tentoonstelling 'Klimaat in je straat' te zien. Deze eigen productie van De Papaver was in opdracht van de gemeente Delft en het Hoogheemraadschap gemaakt. Het klimaat verandert. We krijgen steeds meer te maken met extreem weer, zoals hoosbuien en hittegolven. De tentoonstelling laat zien hoe je op het veranderende klimaat kan inspelen door je huis, tuin of straat anders in te richten. Hoe houd je het bijvoorbeeld koel in huis en tuin? Wat kan je doen om je voor te bereiden op wateroverlast? Deze maatregelen zijn niet alleen functioneel, je huis, tuin en straat worden er ook nog mooier en groener van.

Deze tentoonstelling is inmiddels bij De Papaver te huur.

Eén vierkante meter natuur

Een wonderbaarlijke ontdekkingsreis door de natuur van de polder

Vanaf 1 oktober 2018 was deze tentoonstelling te zien. De tentoonstelling was gemaakt door het Nederlands Genootschap voor Microscopie in samenwerking met De

Papaver en gesponsord door Fonds 1818 en het Coöperatiefonds van de Rabobank. De tentoonstelling liet je kennis maken met dieren en andere levende wezen die je nog nooit hebt gezien of nog nooit van zo dichtbij hebt bekeken. Denk bijvoorbeeld aan amoeben (de Barbapapa's van het zoetwater), nematoden (heel kleine aalwormpjes), maar ook aan beerdiertjes die in de meest extreme omstandigheden weten te overleven en doorsneden op celniveau van bekende planten als gras, brandnetel en riet. Je kon ook zelf door microscopen kijken, filmpjes bekijken, een speurtocht door de

tentoonstelling doen en een matchspel spelen.

Aan de tentoonstellingen waren twee wedstrijden verbonden: een wedstrijd macrofotografie en de wedstrijd: 'teken je eigen fantasiedier' voor kinderen.

Speur- en ontdektochten

Het hele jaar door zijn er diverse speurtochten uitgezet. Deze hebben een relatie met het seizoen, de omgeving of met de tentoonstelling en wisselen regelmatig. Daarnaast zijn er het hele jaar door een aantal ontdektochten te doen. Een overzicht van alle tochten in 2018:

(Bijna) het hele jaar door

- *Ontdektocht Delftse Hout*

Sinds februari 2016 is deze tocht verkrijgbaar. Het is een verrassende ontdektocht door het Delftse Hout voor het hele gezin. Doel is om met andere ogen naar het gebied te kijken. Hij is te huur met een tasje met zoekkaarten, loep en kompas. De routebeschrijving kan los worden gekocht en is tevens verkrijgbaar in het Engels en Duits.

- *Kompastocht*

Met deze tocht ga je met een boekje met opdrachten en een kompas op avontuur in de Delftse Hout. Je leert hoe een kompas werkt en je komt van alles over de natuur te weten. De tocht is ook in het Engels verkrijgbaar en is een uitgave van de gemeente Delft.

- *Knapzakroute*

Een beschreven wandelroute door de Delftse Hout, met een stukje geschiedenis van het gebied en doe en ontdekrips. Het pakket bevat naast het boekje, een mooie zakdoek, stok, en andere kleine materialen.

- *Groen doet goed rugzak*

Deze rugzak bevat allerlei materialen ter inspiratie voor buitenactiviteiten, waaronder een wandelroute, natuurbingokaart, diverse zoekkaarten, vragenkaarten en de kaart '50 dingen die je gedaan moet hebben voor je twaalfde'. Deze kaart is uitgebracht in het kader van het project 'Groen doet Goed'. De bingokaart wisselt per seizoen. Zo kunnen de kinderen op zoek naar juist die dingen die dat seizoen typeren.

- *Dierenvriendjespad*

Een tasje, in bruikleen van Staatsbosbeheer, waarmee voor de jonge kinderen samen met hun ouders van alles ontdekken over de natuur in hun omgeving. Er zitten vragen en doe-tips in over o.a. dieren, planten en bewegen.

- *Zwerfafvalbingo*

Met een afvalgrijper, afvalzak en afvalbingokaart (met afbeeldingen van soorten afval) op pad. Zwerfafval rapen is nog nooit zo leuk geweest.

- *Er-op-uit!*

Een klapper vol met leuke opdrachten en activiteiten om met de kinderen in de natuur te doen.

Seizoenpakketten:

- *Slootjespakket (van mei t/m september)*

Met deze rugzak en een schepnetje kun je zelf ontdekken wat er in de slootjes leeft.

- *Leer- & Zintuigentuin*

Een tasje met materialen om meer te leren over deze tuin

- *Seizoenrugzak Herfst*

Een rugzak met spelkaartjes en diverse veldmaterialen om de natuur in het Heempark te verkennen.

Seizoenspeurtochten 2018

Rondom De Papaver:

- Winter: Snip de sneeuwpop
- Voorjaar: Zoek de Vogel
- Zomer: Zomerse zoemers
- Herfst: Belevingstocht Herfst

Door het Heempark

- Winter: Actief in de natuur
- Voorjaar: Vogelweetjes
- Zomer: Plantenraadsels
- Herfst: Paddenstoelenspeurtocht
- December: Sinterklaasspeurtocht

Door de Delftse Hout

- *Kerstballentocht en Naar-Buiten-spelen 2017-2018: De tocht werd oor de 31e keer uitgezet met als thema 'De eik - een bo(o)mvul leven', passend bij de gelijknamige tentoonstelling in De Papaver. De prijsuitreiking vond plaats op zondag 14 januari 2018. Aansluitend verzorgde Peet Vermeulen van Verba Productie een leuke theatervoorstelling voor het hele gezin.*
- *Kerstballentocht 2018-2019: De tocht werd oor de 32e keer uitgezet met als thema 'Een microscopische ontdekkingsreis door de polder', passend bij de gelijknamige tentoonstelling in De Papaver. De prijsuitreiking vond plaats op zondag 13 januari 2019. Aansluitend verzorgde Peet Vermeulen van Verba Productie een leuke theatervoorstelling voor het hele gezin.*

Vakantieactiviteiten

In de meeste schoolvakanties zijn er naast de speurtochten extra activiteiten georganiseerd voor jong en oud. Hieronder volgt een overzicht.

Voorjaarsvakantie 2018

In de voorjaarsvakantieweek van 26 februari t/m 5 maart waren er waanzinnig leuk buitenactiviteiten te doen; tijdens de 'Naar Buiten Lentespelen'. 'Naar Buiten' (voorheen 'Groen doet goed') is een samenwerkingsproject van verschillende groene partijen in de provincie Zuid-Holland. Om de jeugd in en om Delft meer buitenvertier te bieden hebben Stadsuinderij BuitenLeeft, Stadsboerderij en Waterspeeltuin BuytenDelft, Kinderboerderij Tanthof Groenkracht, Duurzaamheidscentrum De Papaver, de Delftse Natuurwacht en de IVN, Kindertuinen Delft, de handen ineengeslagen om een groot aantal buitenactiviteiten te ontwikkelen. De Papaver heeft in die week op 1 activiteit verzorgt, te weten:

- **26 februari: Takkenwerk! Spelen met takken.** Een pijlenwandeling door het Heempark werd gevolgd door een bosgeest en takkenvriendje maken.

Meivakantie 2018

- **8 mei: Waterdieren-dag**, ism het Hoogheemraadschap Delfland. Bij de sloot kon het publiek zelf ontdekken wat er zoal leeft, medewerkers van het Hoogheemraadschap gaven uitleg. Bij De Papaver kon de speurtocht Vijvergeheimen gedaan worden met aansluiten boekje Vijvergeheimen maken.
- Op **9 mei** was het **Levend Kikkerbord** uitgezet in het Heempark. Gezinnen/groepen konden op eigen gelegenheid dit spel spelen.

Zomervakantie 2018

In de zomervakantie van 2018 zijn er geen aparte workshops georganiseerd.

Wel waren er op 4 dinsdagmiddagen natuurgidsen aanwezig die het publiek meer konden vertellen over de speurtocht Zomerse Zoemers, dwz over de bijen, hommels, wespen en vlinders die in de tuin te ontdekken waren.

Herfstvakantie 2018

- Op maandag 22 oktober kwamen deelnemers van de Delftse Vakantiebank op bezoek, Samen met onze vrijwilligers trokken ze met diverse ontdektasje de Delftse hout in. Een zeer geslaagde dag.
- Op woensdagmiddag 24 oktober hield de Poppendokter spreekuur bij De Papaver.
- Op donderdag 25 oktober ging de geplande Kriebelbeestjesactiviteit door ziekte helaas te vervallen.

Overige publieksactiviteiten

Duurzame lentefair

Op 8 april 2018 is een Duurzame Lentefair georganiseerd. Deze viel samen met de opening van het Waterspeeltuinseizoen van onze overburen. Zo was er een breed aanbod aan de Korftlaan, voor jong en oud. Bij De Papaver konden bedrijven hun duurzame en/of biologische streek- en seizoensproducten aanbieden. Ook kregen organisaties met duurzame initiatieven de ruimte om zich aan het publiek te presenteren. Aanwezig waren o.a.: biologische bakker, duurzame groenteboerin, kruidenproducten, schilders van nu, woningisolatie: de duurzame ondernemers die deze andere en producten aan de man brachten, honing en andere bijenproducten, soep van restjes, biologische hapjes en drankjes, huishoudelijke artikelen, enz. Meer dan 20 bedrijven en organisaties mee. Ruim tweeduizend bezoekers kwamen hierop af. De Papaver is van plan om het evenement elk jaar te herhalen.

Adoptie Kerstbomen

Sinds 2016 is De Papaver uitgiftepunt van Adopteer Een Kerstboom (AEK www.adopteereenkerstboom.nl.) AEK kent inmiddels 16 uitgiftepunten in heel Nederland. In 2018 vond de uitgifte plaats in het weekend van 8 en 9 december. De biologisch gecertificeerde bomen waren flink in trek. Halverwege de zondagmiddag waren alle 102 bomen opgehaald. In het weekend van 5 en 6 januari werden de bomen weer ingeleverd. Het animo voor een adoptiekerstbomen is lk jaar groter!

Duurzame shop

In onze shop worden diverse duurzame producten aangeboden, zoals tassen en kussens gemaakt van overgebleven materialen, en honing gewonnen in de regio Delft. Onze vrijwilligers uit de tuinen zorgen voor een zelfgemaakt aanbod van olie, crème. Daarnaast zijn er educatieve materialen te koop, zoals loepotjes, zoekkaarten en boekjes over tuinieren. Vooral de honing en de producten uit de tuinen van De Papaver worden veel verkocht.

Kinderfeestjes en BSO-pakketten

De Papaver had in 2018 diverse pakketten in e uitleen, die geschikt zijn voor kinderfeestjes en/of BSO-bijeenkomsten

- Fladderaars in de nacht (6-12 jaar)

- Slootjespakket (4-12 jaar)
- Kaaskist
- Paper maken

Tuinen rond De Papaver

De drie tuinen van Duurzaamheidscentrum De Papaver zijn het bezoeken waard als oases van rust en ruimte, waar de zintuigen geprikkeld worden door de heerlijk geur van kruiden, rozen en lavendel. De tuinen worden onderhouden door een grote actieve groep vrijwilligers.

5.Verhuur vergaderruimtes

De verhuur van vergaderruimtes vormt een belangrijke inkomstenbron voor de Papaver. Mede door deze inkomsten kan de Papaver haar missie uitvoeren.

Onder de noemer 'Vergaderen in het groen' worden verschillende zalen aangeboden. Doordat De Papaver gelegen is in een groengebied en zelf verschillende mooie tuinen heeft, kunnen de huurders genieten van een 'buiten'-ervaring gecombineerd met een vergadering, training of cursus.

Uiteraard is alle koffie en thee duurzaam en fairtrade, en is de catering biologisch. Daarmee kan De Papaver ook met deze economische activiteit haar duurzame visie promoten.

Overzicht verhuur in 2018

De Papaver heeft in 2018 vier 4 zalen te huur aangeboden: de Papavero, Vallmö, Tuinkamer en de Amapola. In totaal zijn de zalen 214 keer verhuurd, waarvan een groot deel aan Non-Profit organisaties. Een paar keer heeft De Papaver van de Natuurschuur gebruik moeten maken wegens dubbele verhuur.

Voor een aantal groen (partner)organisaties is De Papaver een vaste ontmoetingsplek. Het betreft de volgende organisaties:

- IVN Delft en IVN Zuid-Holland
- Deelstroom Delft
- Vereniging NatuurFotografen-West
- Lezingenwerkgroep (IVN, KNNV, Vogelwacht)
- Imkervereniging Delft
- Nederlands Genootschap voor Microscopie

Deze organisaties huren gemiddeld 1 tot 2 keer per maand de Papavero voor bijeenkomsten en cursussen.

6.Communicatie

Website

Op www.papaverdelft.nl vinden scholen en alle belanghebbenden informatie over Duurzaamheidscentrum De Papaver. In 2018 zijn er bijna 90 blogs (berichten) geschreven, verdeeld over categorieën *vrije tijd*, *zwerfafval* en *scholen*. Nieuw is het blog 'Natuur in de kijker', dat geheel verzorgd wordt door onze vrijwilliger Evert Jan Bakker. Elke twee weken verschijnt een nieuw blog over natuur- en milieuonderwerpen. In 2018 zijn er 13 blogs verschenen met onderwerpen als de zoetwaterkreeft, vliegzwam en vuurlibel.

Facebook

Per 1 januari 2018 had de facebookpagina www.facebook.com/papaverdelft 1154 volgers. Op 31 december 2018 waren dat er 1334. Gedurende het hele jaar zijn er meer dan 260 berichten geplaatst (tekst, foto's, video's, etc.). Van deze berichten hebben er 15 meer dan 1000 mensen bereikt, en 1 meer dan 5000.

Twitter

Er zijn in 2018 ruim 120 berichten getwitterd op www.twitter.com/papaverdelft. Aan het eind van het jaar had de pagina zo'n 1100 volgers. Het aantal tweet-weergave per tweet varieerde van 300 tot bijna 3000.

Nieuwsbrieven

De Papaver verzendt nieuwsbrieven via MailChimp. Mensen kunnen zich inschrijven op nieuwsbrieven voor het onderwijs (met name leerkrachten), voor hun vrije tijd en m.b.t. zwerfafval. Alle 3 deze doelgroepen bestonden in december 2018 uit in totaal 1728 personen; dit aantal groeide gedurende het jaar in alle groepen. Het aantal nieuwsbrieven bedroeg 15 in totaal:

- 5 nieuwsbrieven Supporter van Schoon
- 7 nieuwsbrieven aan het onderwijs
- 3 algemene nieuwsbrieven

De nieuwsbrieven worden gemiddeld door 15 tot 67% van de geadresseerden bekeken.

Pers

De Papaver heeft een persadressen bestand. Minimaal 1x per maand is een bericht gestuurd. Dit heeft geresulteerd in ruim 77 berichten in de diverse (lokale) kranten. Daarnaast is De Papaver ook meerdere keren te horen geweest op Stadsradio Delft en Radio West.

7.Partners en samenwerking

Samenwerking is voor De Papaver van cruciaal belang. Vanuit de visie dat je samen meer bent én meer kunt, werken wij dan ook actief aan samenwerkingsverbanden met partners.

Partners waar wij mee samenwerken:

- Gemeente Delft
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- NME Gemeente Den Haag
- Avalex
- Stichting BuytenDelft
- Kinderboerderij Tanthof
- Botanische Tuin TU-Delft
- Imkervereniging Delft
- IVN Delft, Zuid-Holland en landelijk
- Stichting Delftse Natuurwacht
- Vockestaert
- Ikea Delft
- Stedenband Delft-Esteli
- Milieudefensie
- Stichting Groenkracht
- KNNV, afdeling Delfland
- De Notelaer
- GDO – Gemeentes voor Duurzame Ontwikkeling
- Stichting BuitenLeeft
- Vogelwacht Delft e.o.
- Nederlands Genootschap voor Microscopie, locatie West
- Vereniging Natuur Fotografen-West
- Werkse
- Stichting Stunt

8. Bestuur en personele zaken

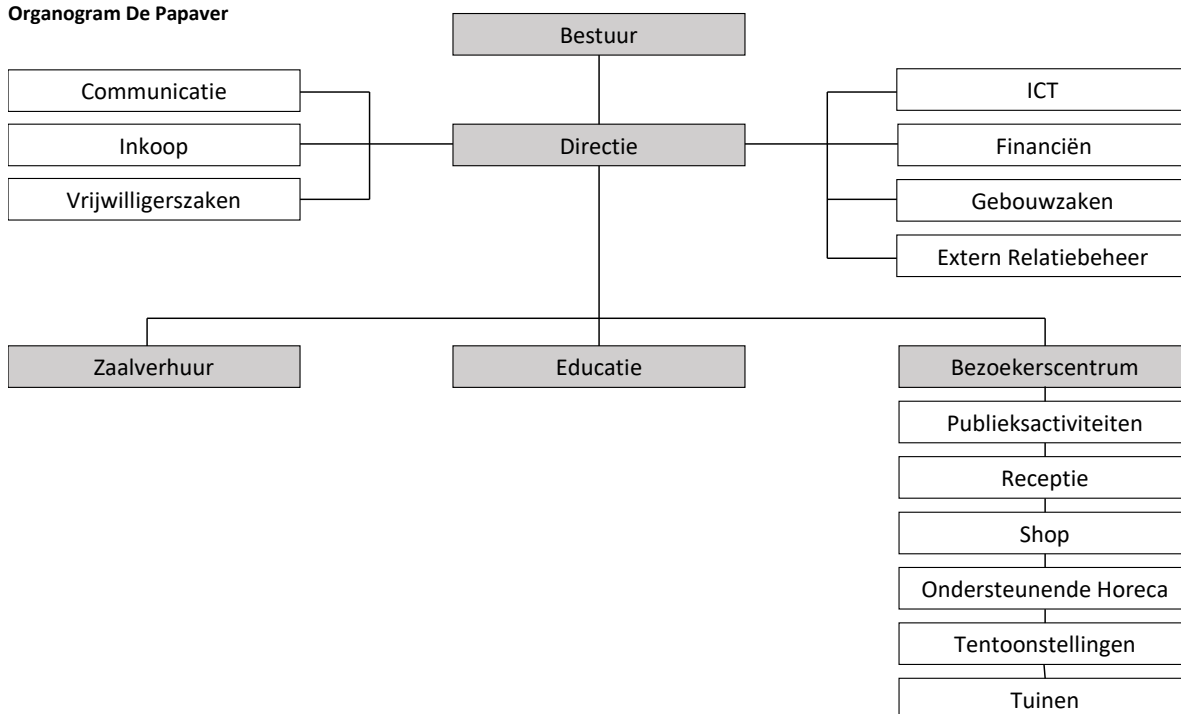
Bestuur

Het bestuur bestond in 2018 uit dhr. K.M. van der Laan (voorzitter), dhr. P.A.J. de Bree (penningmeester/secretaris), dhr. E. Janzen (algemeen bestuurslid) en mw. F.T. Rengers-Bredewout (algemeen bestuurslid). Eind oktober 2018 zijn er drie nieuwe bestuursleden bijgekomen: mw. Drs. F. Norbruis, dhr. J. Meijboom en dhr. F. Boomans. Het bestuur wordt bijgestaan door een adviseur en notulist mw. mr J.B. Cox-Matze. Volgens de statuten zijn zij benoemd voor een periode van vier jaar. Het bestuur zet zich onbezoldigd in. In 2018 heeft het bestuur 12 keer vergaderd.

Personele zaken

Het vaste personeel bestond voor 2018 uit een meewerkend directeur, een senior educatief medewerker en twee educatief medewerkers. De meewerkend directeur heeft de dagelijkse leiding over alle activiteiten van De Papaver. De (senior) educatief medewerkers voeren de NME en de projecten uit.

Organogram De Papaver

Vrijwilligers

De Papaver wordt in haar activiteiten ondersteund door zo'n 60 vrijwilligers. In vrijwel alle organisatieonderdelen werken zij mee zoals bijvoorbeeld bij de NME, het gebouwonderhoud, de verhuur, en de financiële administratie. In het geval van het bezoekerscentrum wordt dit zelfs geheel, op de aansturing van de directeur na, door vrijwilligers gedragen. Onder het bezoekerscentrum valt, zoals u in het organogram kunt zien de publieksactiviteiten, receptie, shop, ondersteunende horeca, tentoonstellingen en de tuinen. Dat dit bijna volledig door vrijwilligers gedragen wordt is zeer bijzonder te noemen.

Daarnaast biedt De Papaver de mogelijkheid voor vrijwilligers die (tijdelijk) arbeidsongeschikt of (tijdelijk) werkloos zijn om werkritme en werkervaring op te doen. Zij vinden geregeld bij De Papaver een plek om een zinvolle bijdrage te leveren en hun tijd en energie op een constructieve manier in te zetten. Hiermee vervult De Papaver een belangrijke maatschappelijke functie.

Stageplaatsen

De Papaver heeft regelmatig plaats voor stagiaires. In 2018 hebben 8 jongeren een maatschappelijk stage gelopen bij De Papaver.

9.Jaarrekening 2018

Balans per 31 december 2018

Actief	2018	2017
Vaste activa		
Gebouw	526.500	547.500
Financiële vaste activa		
Bijdrage Gemeente Delft	124.127	124.127
Vlottende activa		
Debiteuren	7.942	18.235
Vooruitbetaalde kosten	3.204	
Liquide middelen	101.536	67.599
	<hr/>	<hr/>
	763.009	757.461
Passief		
Eigen Vermogen		
Reserve	33.526	15.588
Resultaat boekjaar	22.957	17.938
Voorzieningen		
Onderhoud	210.127	210.127
Langlopende schulden		
Egalisatiereserve gebouw	290.400	308.000
Hypotheek Gemeente Delft	147.575	161.491
Kortlopende schulden		
Crediteuren	14.948	17.199
Reservering vakantiegeld	4.886	4.976
Vooruit ontvangen	38.890	22.142
	<hr/>	<hr/>
	763.009	757.461

Toelichting op de Balans

Activa:

De waardering vindt plaats op basis van economische waarde. Het verschil tussen verkrijgingsprijs en de actuele waarde op het moment van verkrijging is verantwoord op een egalisatie reserve en in het fonds voor voorziening onderhoud.

Het gebouw wordt afgeschreven met jaarlijks gelijk blijvende bedragen. De afschrijving wordt vastgesteld op basis van de verwachte economische levensduur.

Aanschafwaarde

I juli 2015	600.000
Afschrijving t/m 2017	52.500
Afschrijving 2018	21.000
	<hr/>
Boekwaarde 31-12-2018	526.500

Bijdrage Gemeente Delft.

Het pand aan de Korftlaan is per 1 juli 2015 overgenomen van de Gemeente Delft. De Gemeente heeft hiertoe een hypotheek verstrekt en een eenmalige bijdrage ter dekking van de hypotheeklasten. Het verschil tussen de bijdrage en de hypotheek wordt in 5 jaar afgelost. De laatste termijn in 2020.

Debiteuren.

Het saldo openstaande posten bedraagt € 7.942,= Er is geen voorziening voor dubieuze posten opgenomen.

Liquide middelen.

Het saldo liquide middelen bestaat uit:

Kaspositie	€	796
Betaalrekening		24.359
Spaarrekening		76.381

Passiva

Voorziening onderhoud.

De voorziening is gestort met een gedeelte van het verschil tussen de verkrijgingsprijs en de balanswaardering tegen economische waarde. De voorziening is mede gebaseerd op een meerjarig onderhoudsschema dat is verstrekt door de Gemeente Delft.

Langlopende schulden.

Egalisatiereserve gebouw.

Betreft de egalisatiereserve van het pand aan de Korftlaan en bestaat uit een gedeelte van het verschil tussen de actuele waarde op het moment van de verkrijging en de verkrijgingsprijs. Het saldo wordt gedurende de afschrijvingstermijn van het gebouw met jaarlijkse bedragen ten gunste van het resultaat geboekt.

De hypotheek is verstrekt door de Gemeente Delft ter financiering van de aankoop van het gebouw aan de Korftlaan. De hypotheek wordt in 5 jaar afgelost. Een gedeelte via de exploitatie rekening en een gedeelte via een specifieke bijdrage van de Gemeente.

Crediteuren.

De post bestaat uit diverse nog te betalen rekeningen uit de maand december 2018.

Vooruit ontvangen bedragen

De post bestaat voornamelijk uit vooruit ontvangen bedragen betreffende een bijdrage voor projectactiviteiten.

Bestemming resultaat.

Het resultaat wordt toegevoegd aan het eigen vermogen.